

Міністерство освіти і науки України

Модельна навчальна програма

«Іноземна мова 1-2 класи»

для закладів загальної середньої освіти

Автори: Шаленко О.П., Коваленко О.Я., Тріфан М.С., Терентьєва Г.П.,
Арцимєєва Д.В., Рацюк О.І.

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 11.06.2026 №927)

Зміст

1. Передні зауваги	3
1.1. Мета початкової освіти та завдання іноземних мов.....	3
1.2. Загальна організація комунікативної мовленнєвої діяльності	4
1.3. Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта) у початковій школі.....	5
2. Організація мовленнєвої діяльності, загальні та конкретні обов'язкові результати навчання.....	12
2.1. Спосіб спілкування – Сприймання	12
2.2. Спосіб спілкування – Взаємодія.....	13
2.3. Спосіб спілкування – Продуктування	15
2.4. Очікувана мовна компетенція	16
3. Загальні характеристики ситуативного спілкування.....	17
3.1. Тематика ситуативного спілкування	17
3.2. Мовленнєві функції	18
3.3. Орієнтовний мовний інвентар – лексика.....	18
3.4. Орієнтовний мовний інвентар – граматика.....	19
3.4.1. Англійська мова.....	19
3.4.2. Іспанська мова	19
3.4.3. Німецька мова	20
3.4.4. Французька мова.....	20
4. Мапа тематики ситуативного спілкування	21
5. Прикінцеві та загальні методичні зауваги	27
6. Список використаних джерел	29

1. Передні зауваги

1.1. Мета початкової освіти та завдання іноземних мов

Модельна навчальна програма «Іноземна мова 1 – 2 класи» для закладів загальної середньої освіти, *далі* Програма, відповідає меті початкової середньої освіти та базується на ціннісних орієнтирах, зазначених у Державному стандарті початкової середньої освіти, *далі* Державний стандарт, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2025 р. № 1810.

Відповідно до Державного стандарту метою початкової освіти є гармонійний розвиток особистості дитини, її природних здібностей і талантів, формування емоційного інтелекту та компетентностей, необхідних для взаємодії зі спільнотою і подальшого поступу в навчанні, утвердження української національної та громадянської ідентичності на основі поваги до прав людини, відповідального ставлення до себе і навколишнього світу.

Важливу роль у досягненні мети початкової освіти відіграє мовно-літературна освітня галузь, однією із цілей якої є здатність спілкуватися іноземними мовами у взаємозв'язку з культурною та іншими ключовими компетентностями для успішного навчання протягом життя; духовного, культурного та національного самовираження в особистому та суспільному житті; міжкультурного діалогу; збагачення емоційного й естетичного досвіду та мовленнєвої творчості.

Навчання іноземної мови в 1–2 класах має адаптаційно-ігровий характер і спрямоване на формування первинного досвіду іншомовного спілкування. Основний наголос робиться на сприйманні усної інформації та наданні інформації усно. Опанування мови відбувається в ігровому, емоційно позитивному середовищі без перевантаження здобувачів освіти письмовими завданнями.

На початковому етапі відбувається становлення основ для розвитку вмінь сприймати інформацію на слух; розуміти прочитане; висловлюватися усно та письмово; взаємодіяти усно, письмово й онлайн; діяти як посередник у передаванні інформації у межах визначених цією Програмою результатів навчання. Формуються також іншомовні фонетичні, лексичні, граматичні та орфографічних навички. Ці навички розвиваються у відповідному контексті без заучування правил та виділення окремих етапів уроку для їхнього розвитку.

У початковій школі важливо зацікавити здобувачів освіти вивченням іноземної мови та культури країн виучуваної мови, викликати в них позитивне ставлення до мови як засобу міжкультурного спілкування.

Зміст навчання іноземної мови у початковій школі добирається відповідно до психо-фізіологічних особливостей здобувачів освіти молодшого шкільного віку та забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів. Іноземна мова опановується у міжкультурному контексті, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою.

Наприкінці 2-го класу здобувачі освіти досягають рівня Pre-A1. Цей рівень характеризують результати навчальних досягнень у кожному способі

спілкування, які узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Council of Europe, 2020, Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume, available at www.coe.int/lang-cefr), далі CEFR.

Завдання в опануванні іноземної мови полягають у формуванні вмінь:

- сприймати усну, аудіовізуальну інформацію та письмові тексти іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування
- взаємодіяти з іншими особами усно, письмово та онлайн засобами іноземної мови
- надавати інформацію, висловлювати думки, почуття та ставлення іноземною мовою, зокрема передавати іноземною мовою інформацію, до якої співрозмовник не має доступу.

Ці завдання відображені у розділі «3. Організація мовленнєвої діяльності, загальні та конкретні обов'язкові результати навчання» Програми.

1.2. Загальна організація комунікативної мовленнєвої діяльності

Комунікативна мовленнєва діяльність у початковій школі здійснюється відповідно до запропонованої CEFR моделі чотирьох способів спілкування: сприймання, продукування, взаємодія та медіація, яка є найближчою до використання мови у реальному житті. Ця модель замінює традиційну модель чотирьох умінь (аудіювання, говоріння, читання, письмо), яка все більше виявляється недостатньою для охоплення складної реальності спілкування. У дійсності, зазвичай, одночасно можуть бути задіяні декілька або навіть всі комунікативні мовленнєві уміння для ефективної взаємодії.

Основна увага моделі зосереджена на ролі мови в таких процесах, як створення простору та умов для спілкування та/або навчання, співпраця для формування нового смислу, заохочення інших до створення або розуміння нового смислу та передавання нової інформації у відповідному вигляді. У початковій школі (1-2 класи) здобувачі освіти лише готуються у міру власних можливостей брати участь у цих процесах, а також налаштовуються діяти як учасники соціуму, які здатні тлумачити інформацію, роз'яснювати поняття, встановлювати та налагоджувати суспільну взаємодію засобами іноземної мови.

Запорукою успішної організації ефективної комунікативної мовленнєвої діяльності здобувачів освіти 1-2 класів є дотримання таких принципів:

- комунікативна спрямованість
- навчання через діяльність і гру
- вікова та психолого-педагогічна доцільність
- поступовість і наступність
- інтеграція з іншими освітніми галузями
- орієнтація на здобувачів освіти та їхні освітні потреби.

1.3. Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта) у початковій школі

Провідним засобом реалізації мети початкової освіти є компетентнісний підхід до організації навчання у загальноосвітній школі на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Ключові компетентності	Уміння та ставлення
Вільне володіння державною мовою	Уміння: • дотримуватися відомих мовних норм і мовленнєвого етикету у власних висловлюваннях • використовувати українознавчий компонент у всіх видах мовленнєвої діяльності • засобами іноземної мови популяризувати Україну, українську мову, культуру, традиції • розрізняти та відтворювати інтонацію, звукові особливості іноземної мови. Ставлення: • цінування української мови як чинника національної та громадянської ідентичності • розуміння потреби популяризувати Україну у світі засобами іноземної мови • потреба в розвитку вмінь у всіх видах мовленнєвої діяльності для досягнення особистих і суспільних цілей • усвідомлення важливості мови як засобу комунікації та культурного вираження • зацікавленість у мовному розмаїтті • усвідомлення того, що, вивчаючи іноземну мову, ми збагачуємо рідну • готовність до міжкультурного діалогу.
Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) Уміння: • сприймати усні і письмові тексти/медіатексти, розуміти зміст і перетворювати форму тексту/медіатексту, аналізувати, інтерпретувати та оцінювати прочитане/прослухане/переглянуте • висловлюватися усно і письмово за змінюваних комунікативних умов з урахуванням мети спілкування та адресата • адаптуватися до умов спілкування в багатомовному середовищі з використанням потенціалу рідної мови. Ставлення: • цінування рідної мови як чинника етнокультурної ідентичності • толерантність до мовного розмаїття і зацікавленість у міжкультурному спілкуванні • усвідомлення того, що вивчення іноземної мови сприяє збагаченню рідної.

	Здатність спілкуватися іноземними мовами Уміння: • використовувати власний мовленнєвий досвід для вивчення іноземної мови • використовувати іноземні мови для розширення читацького досвіду • сприймати й опрацьовувати просту усну та письмову інформацію іноземною мовою • висловлюватися простими реченнями усно та письмово іноземною мовою, ставити запитання та відповідати на поставлені запитання • вести розмову іноземною мовою на знайомі повсякденні теми • взаємодіяти з іншими особами у простий спосіб для виконання спільного завдання. Ставлення: • розуміння важливості опанування іноземних мов для міжкультурного спілкування • відкритість до вивчення іноземних мов • толерантність і повага до представників іншого народу, носіїв іншої мови, культури, звичаїв і способу життя • розуміння потреби популяризації України у світі засобами іноземних мов • мотивація до вивчення іноземної мови, позитивне ставлення до спілкування нею • впевненість у власній здатності вивчати іноземну мову, адаптування до нових мовних викликів.
Математична компетентність	Уміння: • установлювати елементарні причиново-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію • розв'язувати комунікативні та навчальні проблеми, застосовуючи логіко-математичний інтелект • обґрунтовувати висловлену думку • перетворювати інформацію з однієї форми в іншу (простий текст, графік, таблиця, схема) для виконання комунікативних завдань у парі/групі або з допомогою вчителя. Ставлення: • розуміння важливості використання термінів для оформлення висловлювання математичного змісту • готовність до пошуку різноманітних способів розв'язання комунікативних і навчальних проблем.
Компетентності в галузі природничих наук, техніки та технологій	Уміння: • описувати іноземною мовою природні явища, аналізувати та оцінювати їхню роль у життєдіяльності людини • описувати процеси власної діяльності з використанням мовних і мовленнєвих засобів іноземної мови • використовувати сучасні технології для розвитку комунікативних умінь.

	Ставлення: • інтерес до природи та почуття відповідальності за її збереження • прагнення поглиблювати уявлення про цілісну картину світу для суспільно-технологічного розвитку • допитливість у пізнанні світу через використання різних мов.
Інноваційність	Уміння: • засобами іноземної мови продукувати нові ідеї щодо змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо, а також адекватно реагувати на зміни • ініціювати теми для опрацювання та проблеми для розв'язування під час вивчення іноземних мов • ефективно використовувати різні комунікативні стратегії, властиві рівню розвитку учнівства, для розв'язання життєво важливих проблем, зокрема в ситуаціях неоднозначності та непевності. Ставлення: • відкритість до сприйняття нової інформації і нового комунікативного досвіду • готовність висловлювати та обговорювати нові ідеї • креативний підхід до використання різних мов у навчанні та спілкуванні • самомотивація, стійкість та впевненість у досягненні успіхів у вивченні іноземних мов.
Екологічна компетентність	Уміння: • розвивати екологічне мислення під час опрацювання тем, текстів, новин, комунікативних ситуацій, аудіо- та відеоматеріалів • використовувати потенціал текстів щодо висвітлення діяльності людини як частини природи • пропагувати здоровий спосіб життя засобами іноземної мови • економно, бережливо використовувати природні ресурси та сприяти подоланню споживацького ставлення до природи. Ставлення: • сприймання природи як цілісної системи • готовність обговорювати питання, пов'язані зі збереженням навколишнього середовища • відповідальне ставлення до власного здоров'я та безпеки • розуміння екологічних проблем і прагнення долучитися до їх розв'язання, зокрема й за допомогою іноземної мови.
Інформаційно-комунікаційна компетентність	Уміння: • вивчати іноземну мову з використанням спеціальних програмних засобів, ігор, соціальних мереж • створювати елементарні інформаційні об'єкти іноземними мовами • спілкуватися іноземною мовою з використанням інформаційно-комунікаційних технологій • розрізняти емоції інших осіб під час комунікації • розпізнавати маніпулятивні технології та протистояти їм • комунікувати в захищеному інформаційному середовищі з дотриманням мовних та етикетних норм

	• використовувати сучасні цифрові технології для розширення читацького досвіду та кола читацьких інтересів іноземною мовою. Ставлення: • прагнення етично взаємодіяти в захищеному інформаційному середовищі • готовність дотримуватися мережевого етикету • усвідомлення необхідності дотримання правил безпечного користування цифровими технологіями • усвідомлення важливості критичного мислення під час опрацювання інформації • задоволення пізнавального інтересу в інформаційному середовищі.
Навчання впродовж життя	Уміння: • самостійно працювати з навчальними матеріалами, шукати нову інформацію з різних джерел та критично оцінювати її • міркувати про власні навчальні досягнення та критично оцінювати їх • визначати власні комунікативні потреби, цілі та способи їх досягнення • застосовувати ефективні, властиві рівню розвитку учнівства, стратегії сприймання, продукування і взаємодії під час спілкування іноземною мовою • використовувати зворотний зв'язок, здійснювати взаємооцінювання та самооцінювання для покращення результатів мовленнєвої діяльності • використовувати ефективні способи пошуку, отримання та збереження інформації • визначати цілі у вивченні мови, планувати навчальні дії для вдосконалення комунікативних умінь • організовувати власний робочий простір і час для виконання комунікативних завдань • користуватися довідковими іншомовними ресурсами і посібниками для вивчення іноземної мови. Ставлення: • прагнення вдосконалювати власне мовлення, розвивати мовний смак • прагнення розширювати коло читання • готовність брати активну участь у спілкуванні іноземною мовою • прагнення успішно вивчати мову і бажання постійно вдосконалювати комунікативні вміння • впевненість у спілкуванні іноземною мовою • подолання власних мовних бар'єрів • внутрішня мотивація та впевненість у успіху.
Громадянські та соціальні компетентності	Громадянські компетентності Уміння: • пояснювати значення державних і національно-культурних символів України іноземною мовою • добирати надійні джерела інформації для задоволення власних пізнавальних потреб щодо української та інших культур

	• брати участь у спілкуванні іноземною мовою для обміну інформацією та знайомства з культурою інших народів, ураховуючи культурні відмінності співрозмовників • висловлювати власні погляди та обстоювати їх у спілкуванні іноземною мовою, на побутову, ігрову або навчальну тематику • використовувати комунікативні вміння та багатомовність для ведення міжкультурного діалогу • спілкуватися з повагою до інших • уникати дискримінування інших осіб у власних діях і висловлюваннях іноземною мовою • критично оцінювати інформацію з різних іншомовних джерел. Ставлення: • сприйняття громадянських цінностей, актуалізованих у текстах українських і зарубіжних авторів • шанування української культури, толерантне ставлення до інших культур • плекання українських національних цінностей, повага до цінностей інших народів і культур • відкритість до культурного різноманіття за допомогою вивчення іноземної мови та здійснення міжкультурної комунікації • утвердження права на власну думку. Соціальні компетентності Уміння: • використовувати ефективні комунікативні стратегії для співпраці в групі • використовувати мову ненасильницького спілкування • враховувати вплив слова на психічне здоров'я людини, відповідально використовувати мовні виражальні засоби • враховувати особистісні та культурні відмінності співрозмовників, переваги та/або обмеження окремих груп чи осіб. Ставлення: • готовність до налагодження контактів з іншими особами з використанням різноманітних мовних засобів • прагнення до пізнання суспільного досвіду України та інших держав через мову та культуру • усвідомлення взаємозалежностей.
Культурна компетентність	Уміння: • використовувати іноземну мову для духовного, культурного та національного самовираження • досліджувати і пояснювати значення культурних цінностей, актуалізованих у текстах/медіатекстах українських та іноземних авторів • добирати тексти іноземною мовою для задоволення власних пізнавальних, емоційних та естетичних потреб • розпізнавати відомі культурні символи і традиції країн виучуваної мови • використовувати іноземну мову, щоб розповідати про традиції та звичаї свого народу.

	Ставлення: • усвідомлення цінності культури для людини і суспільства • відкритість до міжкультурної комунікації • зацікавленість світовими культурними здобутками, повага до багатства і розмаїття культур.
Підприємливість і фінансова грамотність	Уміння: • презентувати власну ідею та ініціативи іноземною мовою зрозуміло та грамотно • використовувати комунікативні стратегії, властиві рівню розвитку учнівства, для формулювання власних пропозицій • обговорювати й планування доходи та витрати за допомогою ефективних комунікативних стратегій. Ставлення: • готовність брати відповідальність за себе та інших осіб • відповідальне ставлення до мовленнєвого вчинку • усвідомлення важливості опанування іноземної мови для забезпечення добробуту і фінансового успіху в майбутньому • готовність обстоювати важливість раціонального використання коштів.

Ключові компетентності формуються разом засобами всіх навчальних предметів і є надпредметними. Основою для них є наскрізні вміння. Під час вивчення іноземної мови на рівні 1-2 класів характерними є:

- 1) читання з розумінням, що передбачає здатність обирати текст відповідно до потреби, сприймати та усвідомлювати прочитане, розуміти інформацію, передану в різний спосіб, вирізняти правдиві та неправдиві твердження
- 2) висловлення власної думки усно, яке здійснюється через продуктивні мовленнєві активності, тобто передавання власної думки, почуття словесними і несловесними засобами; а також сприймання думки інших осіб задля визначення спільних поглядів
- 3) критичне та системне мислення, що ґрунтується на вміннях розуміти та аналізувати зв'язки між ідеями, оцінювати ідеї, аргументи та варіанти
- 4) логічне обґрунтовування позиції, що полягає в умінні синтезувати ідеї та інформацію, здатність висловлювати послідовні, несуперечливі міркування, власне ставлення до подій, явищ і процесів
- 5) творча діяльність, що охоплює креативне мислення, здійснюється через уміння створювати новий зміст із власних ідей або інших джерел та використовувати новостворений зміст для розв'язування проблем та прийняття рішень
- 6) ініціативність, що передбачає пошук власних способів досягнення цілей, пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність
- 7) конструктивне керування емоціями, що потребує вміння розпізнавати та розуміти власні емоції, відчувати емоційний стан інших людей, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, виявляти емоції в безпечний і соціально прийнятний спосіб

- 8) оцінювання ризиків, що відбувається завдяки вмінням виявляти причиново-наслідкові зв'язки в життєвих ситуаціях, передбачати можливі бажані та небажані наслідки будь-яких дій
- 9) прийняття рішень, що означає здатність обирати способи ефективного розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення
- 10) розв'язування проблем, що спирається на конструктивне аналізування ситуацій та визначення проблеми, пошук потрібної інформації
- 11) співпраця та спілкування з іншими, що охоплює вміння налагоджувати взаємодію, брати на себе особисту відповідальність за власний внесок у групове завдання; дослуховуватися до думок інших та конструктивно реагувати на них; працювати у напрямі рішень, пов'язаних із завданням; спілкуватися з належною впевненістю та чіткістю.

Розвиток наскрізних умінь не обмежується окремими завданнями або певними етапами уроку, а має цілісний і системний характер. Очікується, що вчителі створюватимуть сприятливе освітнє середовище, надаючи перевагу особистісно орієнтованому та діяльнісному навчанню, добираючи сучасні освітні технології, методи та прийоми. У такий спосіб вивчення іноземної мови, поряд із формуванням комунікативних мовленнєвих умінь, забезпечує послідовне й поступове набуття здобувачами освіти життєвих наскрізних умінь.

Важливо під час уроків використовувати завдання та активності, які потребують роздумів, аргументації та креативних рішень; створювати ситуації, де учнівство співпрацює для досягнення спільної мети; послуговуватися автентичними матеріалами, що наближатимуть навчання до реального життя та стимулюватимуть розуміння контексту; інтегрувати міжпредметні питання, щоб показати, як іноземна мова використовується в різних сферах.

2. Організація мовленнєвої діяльності, загальні та конкретні обов'язкові результати навчання

Мовленнєва діяльність для розвитку комунікативної мовленнєвої компетентності організовується через способи спілкування, у яких здійснюються комунікативні мовленнєві активності, що потребують відповідних мовленнєвих умінь. Загальні та конкретні результати навчання упорядковані за моделлю організації комунікативної мовленнєвої діяльності та відповідають Державному стандарту. Програма є рамковою, а тому проміжні результати за класами визначають учителі, орієнтуючись на конкретні обов'язкові результати.

2.1. Спосіб спілкування – Сприймання

Сприймає усну, аудіовізуальну інформацію та письмові тексти іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування [ІНО 1]

Сприймання означає отримання та обробку вхідної інформації, тобто відображення вираженого значення та припущення щодо відвертого чи прихованого комунікативного наміру.

Сприймання усної та аудіовізуальної інформації. Під час сприймання на слух користувач мови отримує та обробляє інформацію від однієї/кількох осіб наживо або у записі. Складниками цієї активності на рівні 1-2 класів є розуміння розмови між іншими людьми, слухання наживо, розуміння оголошень та інструкцій, розуміння інформації з аудіо- та відеоносіїв.

Сприймання письмового тексту (розуміння прочитаного). Під час зорового сприймання користувач мови отримує та обробляє інформацію з друкованих/написаних текстів, створених однією або кількома особами. Вибір способу читання залежить від наміру та жанру тексту. Складниками зорового сприймання на рівні 1-2 класів є читання листів/повідомлень, читання для орієнтування, читання для отримання інформації, читання інструкцій.

Загальні результати	Конкретні результати	
Комунікативні мовленнєві активності	Комунікативні мовленнєві вміння	Дескриптори комунікативних мовленнєвих умінь наприкінці 2-го класу (рівень Pre-A1)
Сприймає усну інформацію. [ІНО 1.1]	Розуміє зміст оголошень та інструкцій, якщо мовлення чітко та нормативне. [2 ІНО 1.1.3]	Розуміє короткі інструкції до дій, які промовляються повільно, адресуються персонально, супроводжуються малюнками або жестами і за потреби повторюються. [2 ІНО 1.1.3-1]
	Розуміє, про що йдеться в аудіо- та відеозаписах, якщо мовлення чітко та нормативне. [2 ІНО 1.1.4]	Розпізнає знайомі слова, імена та числа, що промовляються чітко та дуже повільно. [2 ІНО 1.1.4-1]

Сприймає письмовий текст – розуміє прочитане. [ІНО 1.2]	Розуміє, про що йдеться в особистому листуванні. [2 ІНО 1.2.1]	Розуміє з листа, листівки або електронного повідомлення інформацію про подію, на яку його/її запрошують, а також інформацію про день, час і місце події. [2 ІНО 1.2.1-1]
		Розпізнає інформацію про час і місце в записках і текстових повідомленнях від друзів, якщо в них немає аббревіатур. [2 ІНО 1.2.1-2]
	Розуміє письмовий текст, швидко знаходить потрібні деталі (читання для орієнтування). [2 ІНО 1.2.2]	Розуміє зміст знаків/вивісок, які трапляються щоденно. [2 ІНО 1.2.2-1]
		Виокремлює інформацію про місце перебування, час і ціни з афіш, листівок та оголошень. [2 ІНО 1.2.2-2]
	Розуміє загальну інформацію в письмовому тексті (читання для отримання інформації). [2 ІНО 1.2.3]	Розуміє інформаційний матеріал, що містить знайомі слова в супроводі малюнків, а також розуміє ілюстровані оповідання, де використовується знайома лексика. [2 ІНО 1.2.3-1]
	Читає та розуміє інструкції. [2 ІНО 1.2.4]	Розуміє дуже короткі інструкції, які застосовуються щодня у звичному контексті, зокрема, якщо вони супроводжуються ілюстраціями. [2 ІНО 1.2.4-1]

2.2. Спосіб спілкування – Взаємодія

Взаємодіє з іншими особами усно, письмово та в режимі онлайн засобами іноземної мови [ІНО 2]

До взаємодії залучаються дві або більше сторін, які спільно створюють зміст. Під час міжособистісної взаємодії генерується мовлення, яке виконує міжособистісні функції та функції співпраці й обміну інформацією. Взаємодія може бути усною, писемною та онлайнною.

Усна взаємодія. Усна взаємодія на рівні 1-2 класів передбачає розуміння співрозмовника; участь у бесіді/розмові, неформальних обговореннях (з друзями); цілеспрямовану співпрацю, наприклад, приготування їжі, підготовка заходу тощо; отримання товарів та послуг; обмін інформацією.

Письмова взаємодія. Письмова взаємодія – це інтерактивне спілкування за допомогою письма. На рівні 1-2 класів їй притаманні листування та обмін записками, повідомленнями. У письмовій взаємодії мова подібна до усної. До того ж більшість інтерактивних ситуацій допускають деякі помилки або плутанину, але мають певну контекстну підтримку. Зазвичай є можливість використовувати такі стратегії взаємодії, як прохання про роз'яснення або

допомогу у формулюванні та залагоджуванні непорозумінь. Зрештою, вимога створювати ретельно структуровані, правильні тексти є менш пріоритетною.

Онлайн-взаємодія. Онлайнове спілкування завжди здійснюється за допомогою певного пристрою і воно навряд чи коли-небудь буде таким самим, як спілкування віч-на-віч. З'явилися нові властивості групової взаємодії в мережі «Інтернет», які можуть значно відрізнятися від звичної поведінки користувача мови під час усного мовлення або письма. Наприклад, доступ до ресурсів, які спільно використовуються в режимі реального часу. З іншого боку, можуть виникнути непорозуміння, які під час онлайнової взаємодії не помічаються (і не виправляються) одразу, на відміну від того, як це часто трапляється під час спілкування віч-на-віч. Онлайнова взаємодія на рівні 1-2 класів має бути короткою, візуально підтриманою та максимально соціальною. Важливим є не лише навчання, а й формування вмінь співпраці, емоційної безпеки та базової цифрової грамотності.

Загальні результати	Конкретні результати	
Комунікативні мовленнєві активності	Комунікативні мовленнєві вміння	Дескриптори комунікативних мовленнєвих умінь наприкінці 2-го класу (рівень Pre-A1)
Використовує усну взаємодію. [ІНО 2.1]	Розуміє співрозмовника. [2 ІНО 2.1.1]	Розуміє запитання, що стосуються його/її безпосередньо, якщо співрозмовник ставить їх чітко та повільно. [2 ІНО 2.1.1-1]
		Розуміє особисту інформацію за умови, що співрозмовники говорять чітко та повільно, звертаючися безпосередньо, а також розуміє запитання, спрямовані безпосередньо та особисто, за умови, що співрозмовники можуть повторити сказане. [2 ІНО 2.1.1-2]
		Розуміє певну кількість знайомих слів і виокремлює основну інформацію за умови, що співрозмовники говорять дуже повільно та за потреби можуть повторити сказане. [2 ІНО 2.1.1-3]
	Бере участь у розмовах, бесідах, неформальних обговореннях. [2 ІНО 2.1.2]	Розуміє та використовує деякі основні шаблонні фрази. [2 ІНО 2.1.2-1]
		Розпізнає фрази для привітання та прощання. [2 ІНО 2.1.2-2]
		Вітається, називає своє ім'я, прощається. [2 ІНО 2.1.2-3]

	Взаємодіє усно з метою отримання товарів і послуг. [2 ІНО 2.1.4]	Здійснює покупки та/або замовляє їжу чи напої, користуючись жестами для підкріплення своїх слів. [2 ІНО 2.1.4-1]
	Обмінюється інформацією на теми, пов'язані з повсякденним життям. [2 ІНО 2.1.5]	Називає своє ім'я та запитує ім'я в інших. [2 ІНО 2.1.5-1]
		Вживає та розуміє слова на позначення простих чисел у щоденному спілкуванні. [2 ІНО 2.1.5-2]
		Запитує і надає інформацію про день, час дня, сьогоднішню дату, дату народження, номер телефону. [2 ІНО 2.1.5-3]
		Ставить запитання для отримання інформації та розуміє відповіді з 1-2 слів. [2 ІНО 2.1.5-4]
Використовує письмову взаємодію. [ІНО 2.2]	Обмінюється інформацією письмово в різні способи, зокрема через листи і листівки. [2 ІНО 2.2.1]	Повідомляє основну особисту інформацію письмово короткими фразами та реченнями, використовуючи за потреби словник. [2 ІНО 2.2.1-1]
	Обмінюється записками, повідомленнями, заповнює прості форми/анкети. [2 ІНО 2.2.2]	Заповнює реєстраційні форми з особистою інформацією, як-от: ім'я, адреса, національність. [2 ІНО 2.2.2-1]
Використовує онлайн-взаємодію. [ІНО 2.3]	Установлює соціальний контакт. [2 ІНО 2.3.1]	Пише онлайнві вітання, використовуючи шаблонні фрази. [2 ІНО 2.3.1-1]
		Пише короткі повідомлення про себе, якщо деякі дані можна вибрати зі спадного меню. [2 ІНО 2.3.1-2]

2.3. Спосіб спілкування – Продукування

Надає інформацію, висловлює думки, почуття та ставлення іноземною мовою [ІНО 3]

Продукування передбачає усні та письмові активності. Продуктивні активності виконують важливу функцію в багатьох сферах життя та мають надзвичайну соціальну цінність.

Усне продукування. Для усного продукування на рівні 1-2 класів характерними є вміння описувати власний досвід та надавати інформацію.

Письмове продукування. На рівні 1-2 класів письмове продукування обмежується передаванням конкретної інформації письмово.

Загальні результати	Конкретні результати	
Комунікативні мовленнєві активності	Комунікативні мовленнєві вміння	Дескриптори комунікативних мовленнєвих умінь наприкінці 2-го класу (рівень Pre-A1)
Висловлює власні думки, почуття, ставлення усно. [ІНО 3.1]	Описує власний досвід. [2 ІНО 3.1.1]	Описує себе та інших осіб, повідомляє ім'я, вік, адресу тощо, вживаючи шаблонні фрази, якщо може заздалегідь підготуватися. [2 ІНО 3.1.1-1]
		Висловлює власні почуття, використовуючи короткі фрази та супроводжуючи їх невербально. [2 ІНО 3.1.1-2]
Передає іноземною мовою зміст тексту, до якого співрозмовник не має доступу. [ІНО 3.3]	Передає конкретну інформацію усно. [2 ІНО 3.3.1]	Передає іноземною мовою зміст коротких інструкцій за умови, що вони повторюються дуже повільно та чітко. [2 ІНО 3.3.1-1]
		Передає іноземною мовою інформацію з коротких ілюстрованих текстів. [2 ІНО 3.3.1-2]
	Передає конкретну інформацію письмово. [2 ІНО 3.3.2]	Передає іноземною мовою конкретну інформацію із текстів, які становлять безпосередній інтерес і містять ілюстрації. [2 ІНО 3.3.2-1]

2.4. Очікувана мовна компетенція

Мовний діапазон	
Загальний	Вживає окремі слова та базові вирази задля надання простої інформації про себе.
Лексичний	Має обмежений словниковий запас для використання в конкретних поширених ситуаціях.
Граматичний	Дотримується елементарних принципів порядку слів у коротких твердженнях і запитаннях.
Фонологічний	Вимовляє обмежену кількість звуків, слів і фраз; правильно наголошує знайомі слова. Відтворює звуки вивченої мови під ретельним керівництвом.

3. Загальні характеристики ситуативного спілкування

3.1. Тематика ситуативного спілкування

Програма є рамковою і визначає загальні орієнтири організації навчання. Вона не обмежує вчителів у виборі послідовності опрацювання та доборі змісту тем за класами. Програма пропонує дев'ять наскрізних тем (з 1 по 9 класи), зміст кожної з яких варіюється за циклами навчання та адаптується до вікових особливостей, пізнавальних можливостей, потреб та інтересів здобувачів освіти. У такий спосіб забезпечуються послідовність і наступність навчання, що сприяє поступовому розвитку компетентностей здобувачів освіти (див. розділ «4. Мапа тематики ситуативного спілкування»).

Адаптаційно-ігровий цикл (1-2 класи)	
Тема	Контекст та лексичний діапазон для моделювання комунікативної ситуації
Про особисте, побут і роботу	Знайомство. Представлення себе, однокласників та друзів
	Вітання, прощання
	Особисті речі. Іграшки та кольори
	Члени родини. Родинні зв'язки
	Професії та місце роботи
	Щоденні справи. Час. Дії
	Зовнішність. Частини тіла. Вік
	Предмети одягу. Текстура та кольори
Помешкання	Місце проживання. Адреса
	Будинок/квартира
	Кімнати у будинку/квартирі
	Помешкання у місті/селі
Здоров'я, спорт і дозвілля	Улюблені заняття. Фізичні вправи. Базові рухи
	Улюблені ігри та іграшки
	Активний відпочинок, рухливі ігри
	Прості правила гри
Рациональне харчування	Продукти харчування. Уподобання
	Фрукти та овочі. Напої
	Приймання їжі (сніданок, обід, вечеря)
	Щоденне меню
	Улюблена страва
Погода, природа та питання довкілля	Календар – пори року, місяці, дні тижня
	Погода та сезонні зміни
	Сезонний одяг
	Домашні улюбленці, свійські та дикі тварини
	Тварини та їхні дитинчата
	Дикі тварини та їхнє середовище існування в Україні та країнах виучуваної мови
Школа та шкільне життя	Шкільне приладдя
	Шкільні меблі та їхнє розташування в класі
	Правила поведінки у класі
Технології в житті людини	Сучасні та традиційні пристрої
	Дії з пристроями

Мистецтво слова, образів і звуків	Кольори, звуки та емоції
	Улюблений колір
	Форма навколишніх предметів
	Казкові персонажі
	Мультфільми
Подорожі та транспорт	Об'єкти в місті/селі
	Види транспорту
	Маршрут містом/селом
	Загальні відомості про Україну для іноземного співрозмовника – столиця, символи
	Загальні відомості про країни виучуваної мови – країна, столиця, символи
Світські (державні) та релігійні свята. Пам'ятні дати. Традиції	Ця тема не пропонується окремим блоком, її зміст опрацьовується відповідно до календаря подій в Україні та країнах виучуваної мови.
Україна та країни виучуваної мови	Україно- та країнознавчий матеріал не опрацьовується як окремо. Елементи україно- та країнознавства містяться у відповідних темах.

3.2. Мовленнєві функції

Мовленнєві функції пояснюють намір мовлення. Вони виконуються у ситуаціях в межах тематики ситуативного спілкування. Характерними для початкової школи є такі функції:

- привітатися
- попрощатися
- вибачитися
- подякувати
- представити себе/когось
- називати/описувати когось/щось
- ставити запитання і відповідати на них
- розуміти та виконувати прості вказівки/інструкції/команди
- розуміти прості інформаційні знаки
- вітати зі святом
- виражати настрій
- висловлювати уподобання.

3.3. Орієнтовний мовний інвентар – лексика

Лексичний матеріал добирається відповідно до тематики ситуативного спілкування, контексту, рівня опанування мови, що досягається, та в обсязі, достатньому для реалізації комунікативних намірів здобувачів освіти.

3.4. Орієнтовний мовний інвентар – граматика

Мовний інвентар (граматика) є орієнтовним і добирається відповідно до тематики ситуативного спілкування, контексту, рівня опанування мови, що досягається, та в обсязі, достатньому для реалізації комунікативних намірів здобувачів освіти. Важливо також дотримуватися принципу концентричного навчання. Граматика не є основною метою навчання, тому й не розглядається як окремі граматичні теми. Перелік рекомендованих структур з англійської, іспанської, німецької та французької мов не є вичерпними.

3.4.1. Англійська мова

Рекомендовані структури
'Have' in the present tense. 'Have got' in the present tense
'Be' in the present tense
Agreement between nouns and verb 'be'
'And' to link nouns and noun phrases
Basic 'but' to link clauses and sentences
'This is' for an introduction
'This'/'these' and 'that'/'those' as determiners (general)
'A/an' with single countable nouns
'The' for specific examples and back reference
Possessive adjectives 'my, your, his, her, its, our, their'
'How' questions for time, measurement, size and quantity
'Can' for ability
Regular nouns – singular and plural
'Be' + adjective (size, colour, emotional state)
'It' + 'be'
Personal pronouns 'I, you, he, she, it, we, they'
Basic prepositions of place and movement
Basic time expressions with 'o'clock'
Wh-questions
Imperatives. Negative imperatives
Present simple for opinions, likes and dislikes
Present continuous for the time of speaking
Tag responses (short answers to present simple yes/no questions)

3.4.2. Іспанська мова

Рекомендовані структури
Conectores básicos 'y', 'pero'
Adjetivo – género, número
Adjetivos calificativos (concordancia básica)
Artículos determinados e indeterminados 'el', 'la', 'un', 'una', 'los', 'las'
Preposición 'a', 'de', 'en', 'con', 'sobre'
Pronombres personales 'yo', 'tú', 'él', 'ella'
Posesivos 'mi', 'tu', 'su'
Interrogativos ¿qué?, ¿quién?, ¿cómo?, ¿de qué?, ¿de quién?

Sustantivo – género, número
Verbos ‘ser,’ ‘estar,’ ‘tener,’ ‘ir,’ ‘haber,’ ‘llamarse’
Hay + sustantivo
Verbos regulares en Presente de Indicativo de las personas en singular
Negación ‘no + verbo’
Perífrasis de intención ‘voy a + infinitivo’

3.4.3. Німецька мова

Рекомендовані структури
Adverbien ‘gern’, ‘hier’, ‘dort’, ‘da’
Indefiniter Artikel ‘ein’, ‘eine’
Definiter Artikel ‘der’, ‘die’, ‘das’
Konjunktion ‘und’, ‘aber’
Personalpronomen ‘ich’, ‘du’, ‘er’, ‘sie’, ‘es’, ‘wir’, ‘Sie’
Possessivpronomen ‘mein/meine’, ‘dein/deine’, ‘sein/seine’, ‘ihr/ihre’
Negation ‘kein’, ‘keine’, ‘nicht’
Substantive im Nominativ
Substantive im Singular. Plural der Substantive
Substantive im Akkusativ
Zusammengesetzte Substantive
Ja-Nein-Fragen
W-Fragen
Ortsangaben ‘in’, ‘auf’, ‘unter’
Imperativsatz
Präsens (häufige Formen)
Verben ‘sein’, ‘haben’, ‘können’ (häufige Formen)

3.4.4. Французька мова

Рекомендовані структури
Le masculin et le féminin des noms (cas général)
Le singulier et le pluriel des noms (cas général)
Le masculin et le féminin des adjectifs (cas général)
Le singulier et le pluriel des adjectifs (cas général)
Les adjectifs possessifs (ma, mon, ta, ton, sa, son)
Les adjectifs démonstratifs (ce/cet, cette, ces)
L'accord des adjectifs: le masculin et le féminin
Les articles définis et indéfinis
Les nombres
Les prépositions de lieu
Présentatifs C'est, Ce sont, Voici, Voilà
Les pronoms sujets
Les verbes être et avoir
Le présent des verbes en -er (cas général)
Le verbe s'appeler au présent de l'indicatif
L'interrogation avec est-ce que
La négation
L'impératif

4. Мапа тематики ситуативного спілкування

Наскрізна мапа тематики ситуативного спілкування для 1–9 класів визначає змістову логіку поетапного формування іншомовної комунікативної компетентності здобувачів освіти відповідно до вікових особливостей, освітніх циклів та поступового ускладнення змісту навчання, а також створює підґрунтя для подальшого профільного навчання у старшій школі.

Побудова мапи за освітніми циклами забезпечує цілісність, наступність, послідовність і системність формування мовленнєвих умінь – від елементарного ситуативного спілкування в межах найближчого досвіду здобувача освіти до обговорення соціальних, культурних, науково-технологічних та глобальних питань.

Українознавчий та країнознавчий компоненти інтегровані в усі тематичні блоки, що сприяє формуванню міжкультурної компетентності, поваги до культурного різноманіття та усвідомлення власної ідентичності.

Мапа виконує функцію змістового орієнтира; не обмежує варіативність у доборі матеріалів, форм і методів роботи; дає змогу вчителям адаптувати зміст до рівня підготовки здобувачів освіти, їхніх інтересів і потреб, життєвого контексту.

Початкова освіта		Базова середня освіта	
адаптаційно-ігровий цикл (1-2 класи)	основний цикл (3-4 класи)	адаптаційний цикл (5-6 класи)	базове предметне навчання (7-9 класи)
Про особисте, побут і роботу			
Знайомство. Представлення себе, однокласників та друзів	Представлення членів родини. Родовід	Особиста інформація (вік, родина, країна, національність)	Особистість та почуття
Вітання, прощання	Професії та місце роботи родичів	Представлення родини, друзів та знайомих	Особливості зовнішності людини
Особисті речі. Іграшки та кольори	Хатні справи. Обов'язки. Улюблені справи	Особистість. Риси характеру	Знакові події в житті людини
Члени родини. Родинні зв'язки	Улюблені речі. Речі-помічники	Сімейні традиції. Особливі події. Дати та час	Взаємини з родичами та однолітками. Родинні цінності українців
Професії та місце роботи	Зовнішній вигляд та одяг	Типи роботи (розумова/фізична/творча). Інтереси та вподобання	Нахили, уміння та здібності. Шкільні успіхи та особисті здобутки. Інтереси на майбутнє

Щоденні справи. Час. Дії	Купівля одягу. Розмір. Відповідність розмірів одягу в Україні та в країнах світу	Одяг та аксесуари. Особисті речі в гардеробі	Затребувані професії майбутнього. Ринок праці. Гроші та цінності
Зовнішність. Частини тіла. Вік	Ціна. Грошові одиниці України та країн виучуваної мови	Стиль і зовнішність	Родина та її вплив на вибір професії. Робота для підлітків. Кишенькові гроші
Предмети одягу. Текстура та кольори	Країни та національності		Зовнішній вигляд і особистість. Одяг і мода.
			Повсякденний, святковий та спортивний одяг
			Споживання та відповідальність
Помешкання			
Місце проживання. Адреса	Призначення кімнат і меблів	Типи помешкання в Україні та країнах виучуваної мови	Помешкання та стиль життя
Будинок/квартира	Предмети меблів та їхнє розташування	Порядок і безпека вдома	Традиційні та унікальні види помешкань в Україні та країнах виучуваної мови
Кімнати у будинку/квартирі	Дім мрії	Особистий простір вдома	Екологічні та «розумні» будинки
Помешкання в місті/селі		Цікаві місця міста/села	Проблеми великих міст
			Побут і відповідальність. Хатні справи. Домашні обов’язки
			Комфорт і зручності Пошук та оренда житла – переваги та недоліки
Здоров’я, спорт і дозвілля			
Улюблені заняття. Фізичні вправи. Базові рухи	Щоденні справи та справи у вихідний. Захоплення	Вільний час і саморозвиток	Внутрішній світ і дозвілля підлітків в Україні та країнах виучуваної мови
Улюблені ігри та іграшки	Спортивні вподобання. Індивідуальні та командні види спорту	Спорт і здоров’я	Спорт як професія
Активний відпочинок, рухливі ігри	Спортивне обладнання та одяг	Спортивні події. Спорт в Україні та світі	Екстремальні види спорту

Прості правила гри	Спорт у школі. Спортивні клуби, секції	Відомі спортсмени та спортсменки України та країн виучуваної мови	Правила та безпека
	Популярні види спорту в Україні та країнах виучуваної мови	Професії лікарів	Стрес і відпочинок. Антистресові активності
	Здоров’я, самопочуття та емоції	Поширені хвороби та симптоми	Медицина та технології
	Щоденна гігієна. Піклування про власне здоров’я	Відвідування лікаря/лікарні. Поради лікаря	
Рациональне харчування			
Продукти харчування. Уподобання	Меню у школі	Культура приймання їжі. Харчування і здоров’я	Їжа та стиль життя
Фрукти та овочі. Напої	Купівля продуктів харчування. Вага. Ціна. Продуктові магазини	Замовлення та доставка їжі	Смак і текстура їжі. Інгредієнти улюблених страв
Приймання їжі (сніданок, обід, вечеря)	Рецепти та приготування страв	Харчування поза домом. Заклади харчування. Вулична їжа	Корисне та шкідливе харчування
Щоденне меню	Кухонне приладдя	Сервірування столу. Посуд	Заклади швидкого харчування – за та проти
Улюблена страва	Страви-символи різних країн		Їжа та напої. Паківання та кількість
			Традиційні страви України та країн виучуваної мови
Погода, природа та питання довкілля			
Календар – пори року, місяці, дні тижня	Погодні та природні явища	Об'єкти природи. Зміни в довкіллі	Проблеми навколишнього середовища та стихійні лиха
Погода та сезонні зміни	Зміни в природі	Догляд за тваринами. Тварини під загрозою. Захист тварин	Екологічні проблеми та питання охорони довкілля в Україні та країнах виучуваної мови
Сезонний одяг	Прогноз погоди. Вибір одягу відповідно до погоди	Географічні особливості України та країн виучуваної мови	Рациональне використання ресурсів. Економія в побуті

Домашні улюбленці, свійські та дикі тварини	Типова погода в Україні та країнах виучуваної мови	Природні чудеса України та країн виучуваної мови	Національні парки та природні заповідники України та країн виучуваної мови
Тварини та їхні дитинчата	Тварини та їхнє харчування		Червона книга України. Екологічна свідомість та поведінка
Дикі тварини та їхнє середовище існування в Україні та країнах виучуваної мови	Рослинний світ		Тварини та рослини як символи України та країн виучуваної мови
Школа та шкільне життя			
Шкільне приладдя	Навчальні предмети. Улюблений предмет	Школа та шкільні приміщення. Призначення приміщень	Школа в Україні та країнах виучуваної мови
Шкільні меблі та їхнє розташування в класі	Навчальні предмети в школах України та в країнах виучуваної мови.	Правила поведінки у школі. Шкільна безпека	Молодіжна культура та стиль життя в Україні та країнах виучуваної мови
Правила поведінки у класі	Розклад уроків. Уроки та домашні завдання	Позаурочні заходи	Особливості освіти за кордоном
	Технічні засоби в класі та правила поводження з ними	Шкільні події, свята і традиції в Україні та країнах виучуваної мови	Освітня траєкторія. Вибір професії
Технології в житті людини			
Сучасні та традиційні пристрої	Навчальні ігри у смартфоні	Мережа «Інтернет». Цифрова грамотність	Соціальні мережі та спілкування у цифровізованому світі. Профілі у соцмережах
Дії з пристроями	Безпечне та розумне користування пристроями	Інформаційна безпека	Засоби масової інформації. Медіаграмотність
	Сучасні технології в житті та побуті	Комп’ютерні ігри – можливості та ризики	Захист особистої інформації
	Сучасні винаходи	Наука в житті людини	Запобігання кібербулінгу
	Цікава наука	Знакові наукові відкриття в історії людства	Штучний інтелект – користь і шкода

			Видатні винахідники та науковці України та країн виучуваної мови. Винаходи, які покращують життя людини Онлайнові процеси та тенденції. Люди, які впливають на думку інших в Україні та країнах виучуваної мови
Мистецтво слова, образів і звуків			
Кольори, звуки та емоції	Українські народні казки та казки країн виучуваної мови	Музеї, галереї, експонати. Екскурсія до музею/галереї	Кіно і театр у житті людини. Кіно- та театральні жанри. Афіша та репертуар
Улюблений колір	Різновиди мистецтва	Видатні музеї України та країн виучуваної мови	Знамениті кіно- та театральні будівлі України та країн виучуваної мови
Форма навколишніх предметів	Популярні види мистецтва	Світ музики – музичні жанри, музичні інструменти	Відомі актриси й актори кіно та театру України та країн виучуваної мови
Казкові персонажі	Уподобання в мистецтві	Враження від концерту, відвіданого наживо або переглянутого по телевізору	Література в житті людини. Жанри літератури. Вибір творів для читання
Мультфільми	Комікси	Відомі музиканти/виконавці України та країн виучуваної мови	Автори класичної та сучасної літератури України та країн виучуваної мови
			Знамениті екранізації літературних творів. Відеоігри за мотивами кіно- та літературних творів Друкована, електронна або аудіокнига – переваги та недоліки Образотворче мистецтво – естетичне сприйняття світу, вираження ідей та емоцій

			Видатні художники України та країн виучуваної мови
			Вуличне мистецтво
			Фотомистецтво
Подорожі та транспорт			
Об’єкти в місті/селі	Напрямки та різновиди подорожей	Планування подорожі – маршрут і програма	Збори в подорож. Пакувальні хитрощі. Заборонені речі в багажі
Види транспорту	Види транспорту для подорожей	Види транспорту – переваги та недоліки	Бронювання квитків та готелю
Маршрут містом/селом	Транспорт у країнах виучуваної мови	Вибір транспорту, готелю	Особливості закордонних подорожей. Візові вимоги для громадян України
Загальні відомості про Україну для іноземного співрозмовника – столиця, символи	Безпека під час подорожей	Автовокзал, залізничний вокзал, аеропорт	Паспортний та митний контроль
Загальні відомості про країни виучуваної мови – країна, столиця, символи	Одяг для подорожі	Подорож визначними місцями України	Незвичайні подорожі. Екотуризм
		Великі міста України та країн виучуваної мови	Визначні місця країн виучуваної мови
Світські (державні) та релігійні свята. Пам’ятні дати. Традиції			
Ця тема не пропонується окремим блоком, її зміст опрацьовується відповідно до календаря подій в Україні та країнах виучуваної мови.			
Україна та країни виучуваної мови			
Україно- та країнознавчий матеріал не опрацьовується як окрема тема. Елементи україно- та країнознавства містяться у відповідних темах.			

5. Прикінцеві та загальні методичні зауваги

Модельна навчальна програма «Іноземна мова 1 – 2 класи» для закладів загальної середньої освіти визначає загальні організаційні та методичні засади й орієнтири для навчання іноземної мови здобувачів початкової освіти.

Навчання іноземної мови в початковій школі налаштоване на:

- здобувача освіти як активного учасника навчання
- розвиток комунікативних мовленнєвих умінь
- формування та підтримку інтересу до мов і культур
- створення комфортного, безпечного освітнього середовища та ситуації успіху.

Методика навчання у 1-2 класах враховує вікові особливості учнівства, зокрема:

- домінування наочно-образного мислення
- нетривалу довільну увагу
- потребу в русі, емоційній взаємодії, грі
- високу здатність до імітації та наслідування.

Опанування іноземної мови відбувається через активну мовленнєву та мисленнєву діяльність з використанням навчальних ігор, пісень, римівок, рухливих вправ, наочності, частой, але доречної зміни видів роботи. Важливо забезпечити природний процес опанування мови, який передбачає поступ від сприймання на слух через імітування, повторення до продукування та взаємодії.

Соціокультурний компонент подається у доступній, наочній та порівняльній формі. Здобувачі освіти поступово ознайомлюються з елементами культури країн виучуваної мови; формами мовленнєвого етикету; традиціями, святами, дитячим фольклором; особливостями повсякденного життя однолітків.

Розпочинаючи вивчення іноземної мови, здобувачі освіти 1-2 класів ще не достатньо опанували лінгвістичні поняття рідної мови. Тому мовний інвентар (граматичні структури) засвоюється через сприймання готових мовленнєвих зразків без теоретичних пояснень морфологічних і синтаксичних зв'язків. Мовний матеріал опрацьовується у межах тем і комунікативних ситуацій близьких до життєвого досвіду здобувачів освіти.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 1–2 класів з іноземної мови здійснюється відповідно до вимог Державного стандарту і є описовою, компетентнісно-зорієнтованою моделлю, у якій переважає формувальне оцінювання.

Формувальне оцінювання або оцінювання для/в процесі навчання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу здобувачів освіти, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб, а також на коригування освітнього процесу задля підвищення ефективності навчання з урахуванням очікуваних результатів. Цей вид оцінювання не є інструментом контролю чи виставлення традиційних бальних оцінок. Натомість, він виконує такі функції: діагностичну – виявлення рівня сформованості мовленнєвих умінь; мотиваційно-підтримувальну – підсилення впевненості у власних можливостях та інтересу до навчання;

коригувальну – добір ефективних стратегій навчання; розвивальну – підтримка подальшого розвитку комунікативної мовленнєвої компетентності.

Основними запоруками успішності оцінювання у 1-2 класах є виключно його словесний, підтримуючий характер та орієнтація на поступ у формуванні компетентностей, а не лише на кінцевий результат. Доцільною вважається така послідовність дій: самооцінювання або взаємооцінювання здобувачами освіти власної роботи/досягнень; конструктивний обґрунтований відгук учителів на досягнення здобувачів освіти; спільне з'ясування через запитання, в якому напрямі рухатися, чого прагнути та якими способами цього досягти.

Формувальне оцінювання не потребує спеціальних контрольних інструментів, як-от тест або контрольна робота, оскільки здійснюється під час звичайних мовленнєвих активностей. До перевірених досвідом прийомів і технік (перелік не є вичерпним) належать:

- запитання з метою з'ясування, що відомо або потребує уточнення з певної теми
- запитання різного порядку мисленнєвої діяльності (від простого відтворення знань до творення) відповідно до таксономії Блума
- заохочення здобувачів освіти ставити власні запитання
- пояснення здобувачам освіти, що саме й для чого вони вивчають
- обговорення критеріїв успіху
- використання ігрових прийомів, наприклад, «Світлофор»: зелена картка – розумію, жовта – маю запитання, червона – потребую допомоги
- візуалізація поступу, як-от: «Портфоліо успіху», «Дерево знань»
- організація самооцінювання
- застосування переліків досягнень (чеклістів).

Учителі іноземної мови у 1–2 класах виконують роль мовної моделі, фасилітатора взаємодії, організатора ігрового середовища, емоційного підтримувача. Вони спілкуються переважно іноземною мовою, але адаптують мовлення, спрощуючи структури, використовуючи повтори, супроводжуючи мовлення жестами та наочністю.

Загалом Програма ґрунтується на особистісному, компетентнісному та діяльнісному підходах, а також відстоює цілісний погляд на мову та використання мови. Вона є рамковою, що дає змогу вчителям варіювати контексти та зміст ситуативного спілкування, опрацьовувати теми у порядку, який найбільше відповідає потребам та інтересам здобувачів освіти, інтегрувати теми та підтримувати природний спосіб опанування мови через комунікативну мовленнєву діяльність.

6. Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2025 р. № 1810. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1810-2025-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.02.2026).
2. Artsymieieva D., Witt A., Gable T. Jr, Oliynyk I., Shalenko O., Terentieva H., Trifan M. Insights into Remote Learning and Teaching : Teacher's Guide. 2024. <https://americancouncils.org.ua/en/download/teacher-s-guide-insights-into-remote-learning-and-teaching/> (date of access: 25.02.2026).
3. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume. Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2020. URL: <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4> (date of access: 25.02.2026).